

FORSVARETS BYGNINGS- OG ETABLISSEMENTSTJENESTE

FORSVAR FOR NATUREN

REGAN VEST

NATURA 2000-RESUMÉ AF DRIFTS- OG PLEJEINDSATSEN **2012-2015**

Titel	Regan Vest, Natura 2000-resumé af drifts- og plejeindsatsen 2012-2015
Udgivelse	Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste. 2012.
Fotos	Michael Sand og Orbicon A/S
Internetversion	Resuméet kan findes i elektronisk format på www.forsvaret.dk/fbe
Layout/produktion	BUCHS AS

INDHOLD

1. INDLEDNING	4
2. RESUMÉ FRA DRIFTS- OG PLEJEPLAN	5
3. FORSVARETS AREALMÆSSIGE ANDEL AF NATURA 2000-OMRÅDERNE	6
4. FORSVARETS ANDEL AF HABITATNATURTYPER	8
5. FORSVARETS ANDEL AF ARTER	9
6. FORSVARETS NATURA 2000-INDSATS	10

1. INDLEDNING

Ca. 60 af Forsvarets arealer, heraf 20 større skyde- og øvelsesområder, indgår i større eller mindre omfang i Natura 2000-netværket. For 18 af disse terræner foreligger der drifts- og plejeplaner. Drifts- og plejeplanerne anvendes som redskab til opfyldelse af Forsvarets forpligtelse til planlægning inden for Natura 2000-områderne og andre aspekter af implementering af international naturbeskyttelseslovgivning. Teknisk sker dette ved, at Forsvaret indarbejder Natura 2000-planlægningen i drifts- og plejeplanerne på lige fod med øvrige formelle forskrifter, hvilket vil ske i forbindelse med den løbende revision af eksisterende drifts- og plejeplaner eller ved udarbejdelse af nye. I tilfælde, hvor der foreligger relativt nye drifts- og plejeplaner, vil Natura 2000-planlægningen sikres gennem tillæg til disse.

Forsvaret har inden for den fastsatte frist meddelt de relevante kommuner beslutningen om selv at udarbejde Natura 2000-planlægningen og har udarbejdet tilsva-

rende resuméer, som fremsendes til kommunerne. Resuméet består af en række kortfattede afsnit, startende med resuméet fra selve drifts- og plejeplanen. Derefter beskrives Forsvarets andel af de relevante Natura 2000-områder, dels på arealniveau og dels i forhold til naturindhold fordelt på naturtyper og arter. Til slut gives i skemaform en oversigt over målsætning og indsats i forhold til sikring af Natura 2000-værdierne. De operationelle målsætninger omsættes i planen til konkrete aktiviteter. Den samlede drifts- og plejeplan og tilhørende aktivitetskort kan findes på Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjenestes hjemmeside: www.forsvaret.dk/fbe.

Nærværende er resumé til handleplanen for Natura 2000-område nr. N 18. Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, for så vidt angår planlægningen på arealerne ved Regan Vest. Det fremsendes til Rebild Kommune og Naturstyrelsen.

2. RESUMÉ FRA DRIFTS- OG PLEJEPLAN

Regan Vest udgør et areal på ca. 28 hektar, hvoraf omkring halvdelen er skovbevokset og resten udgøres af lysåbne naturarealer. Under jorden er etableret et stort bunkeranlæg, hvis formål er beskyttelse af regering og kongehus under fjendtlige angreb. Anlægget forvaltes af Beredskabsstyrelsen og er beliggende ved Rold skov i Rebild Kommune. Området har ikke tidligere været underlagt dokumenteret planlægning, og nærværende plan udgør således den første drifts- og plejeplan for Regan Vest. I 2010 blev arbejdet overdraget til Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste, som har udarbejdet denne plan.

Planen fastsætter som et grundlæggende mål at bevare Regan Vest som en væsentligt og betydningsfuld lokalitet for dyre- og plantearter. Det er affødt af Regan Vest's naturværdier, herunder både nationale og internationalt beskyttede og prioriterede naturtyper og arter, hvor blandt andet Natura 2000-målsætningerne spiller en rolle.

Drifts- og plejeplanen giver en detaljeret status for forholdene på Regan Vest ved planperiodens start, herunder ejendoms- og matrikelforhold, forvaltning, militære historie og aktiviteter, arealanvendelse, naturværdier samt publikumshåndtering. Ud af de 28 ha Regan Vest udgør, er ca. 5 ha udpeget som Natura 2000 areal og ca. 4,5 ha er egentlige habitatnaturtyper. Godt 18 ha er naturtyper beskyttet efter dansk lovgivning. Den resterende ikke beskyttede og underjordiske del af Regan Vest spiller en stor rolle for flagermus, der anvender bunkeranlægget som overvintringslokalitet.

De største udfordringer i forvaltningen af anlægget er at sikre uforstyrrede forhold for flagermusene i den periode, hvor de gør ophold i tunnelen. Regan Vest er landets femtestørste kendte overvintringslokalitet for flagermus. Hertil kommer sikring af den lysåbne natur, hvor tilgroning med vedplanter og græsser udgør en konstant

trussel. Der planlægges derfor en indsats, der primært ved afgræsning skal sikre en kontinuerlig strukturforbedrende forvaltning af arealerne ved Regan Vest. En betydende faktor i bestræbelserne på at bevare områdets karakteristiske naturtyper er at gennemføre en håndfast indsats mod forekomsten af invasive plantearter, herunder kæmpe-bjørneklo. Indsatsen består dels i førnævnte afgræsning, og dels i en manuel indsats.

Planen opstiller visioner for den langsigtede landskabelige udvikling i retning af hhv. åbne, halvåbne og lukkede landskaber. Herunder fastlægges naturudviklingstyper for de åbne og halvåbne landskaber, og parallelt hertil skovudviklingstyper for de lukkede, skovbevoksede landskaber. Helhedsbilledet af Regan Vest er dels en kombination af en lysåben del i form af overdrevsarealer, samt en lukket del i form af ældre skovpartier samt mere nyligt tilplantede skovarealer. Der lægges i forvaltningen op til en mere glidende overgang mellem det åbne og lukkede landskab. Dette skal ske i form af udlægning af hele området til græsningsareal, der på sigt vil skabe mere lysåben skovstruktur, samtidig med at de lysåbne naturtyper plejes. Der lægges for skovplanlægningen op til omlægning til naturnær skovdrift.

Selve indsatsen formuleres i planens afsnit om behandlingsmodeller, som er fastlagt ud fra Forsvarsministeriets nyligt udarbejdede generelle retningslinier for forvaltning af de forskellige arealtyper. Disse modeller omsættes til konkrete aktiviteter, hvor der for Regan Vest dels er tale om engangsindgreb i form af rydning mv. og dels løbende naturpleje blandt andet i form af afgræsning.

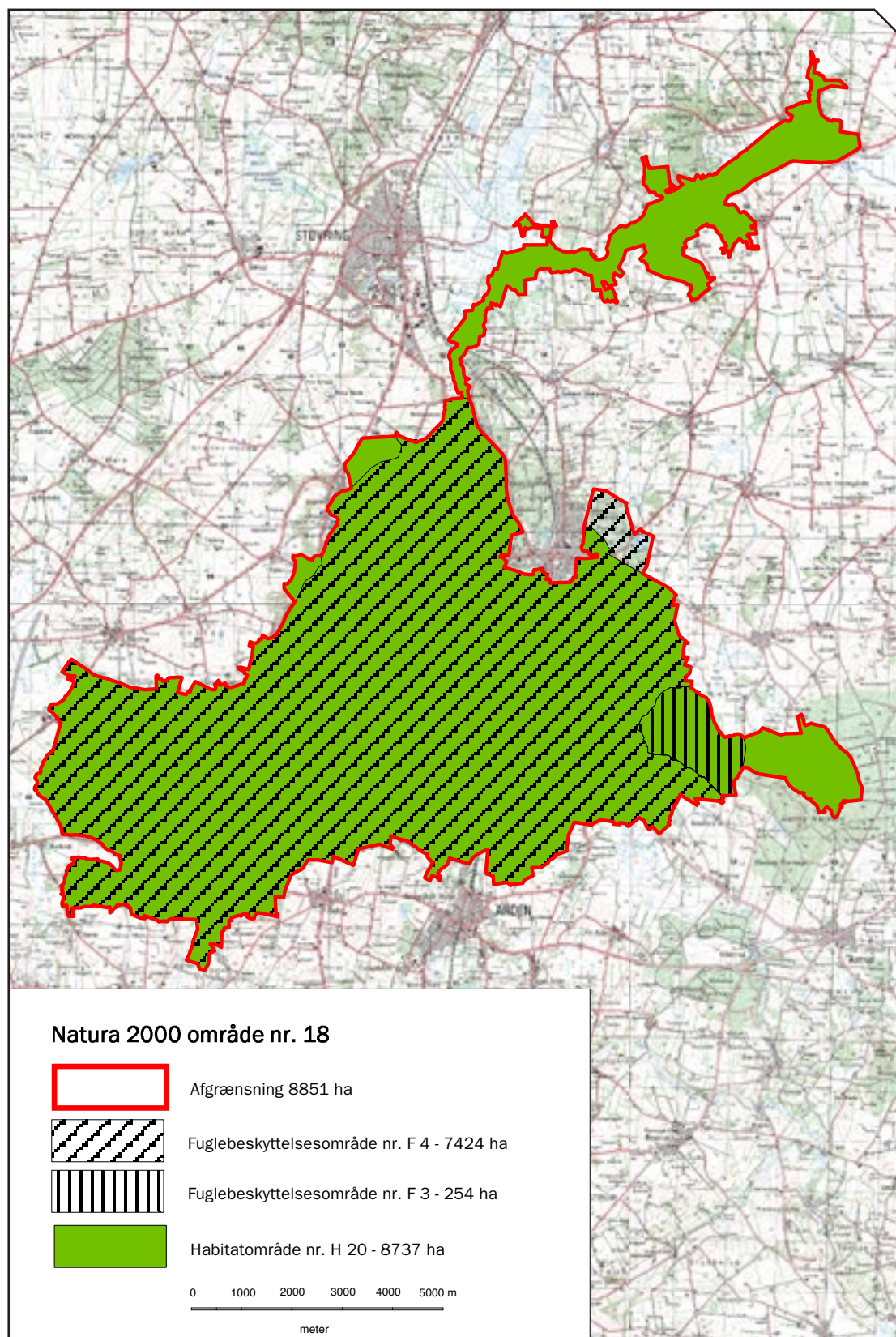
Plantillægget er vedtaget maj 2012 og et resumé tilgår Rebild Kommune og Naturstyrelsen.

3. FORSVARETS AREALMÆSSIGE ANDEL AF NATURA 2000-OMRÅDET

Regan Vest er beliggende i Natura 2000-område nr. 18, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Der er et arealmæssigt overlap på 4,7 ha, hvor overdrevsarealerne, i form af kalkoverdrev og surt overdrev, udgør de naturmæssigt vigtigste områder for Regan Vest. Hertil

kommer et mindre areal med stilkege-krat. Den geografiske udbredelse af Natura 2000-område, og de underliggende habitat- og fuglebeskyttelsesområder, fremgår af Figur 3-1.

Figur 3-1. Udbredelsen af Natura 2000 område nr. 18. Rold Skov, Lindemborg Ådal og Madum Sø og de underliggende fuglebeskyttelses- og habitatområder.

4. FORSVARETS ANDEL AF HABITATNATURTYPER

Tabel 4-1 viser de 3 naturtyper på Regan Vest, der indgår som udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 20. Det ses, at Regan Vest bidrager med en mindre procentdel, på mellem 4 og 8 %, for alle tre naturtyper til Natura

2000-området. Alle habitatnaturtyper forekommende på Regan Vest er fastsat til prognosen ugunstig eller vurderet ugunstig p.gr.a. næringsstofftilførsel, tilgroning m.v.

Naturtype, nr.	Hektar	Antal lokaliteter	Hektar N18	Forsvarets andel i %
Kalkoverdrev, 6210	2,5	1	29,2	8,6
*Surt overdrev, 6230	3,3	1	79,4	4,2
Stilkege-krat, 9190	2,0	1	27,3	7,3

Tabel 4-1. Habitatnaturtyper på Regan Vest angivet med navn, nummer, samt areal på Regan Vest og omtrentlig andel af det samlede areal i habitatområdet.

5. FORSVARETS ANDEL AF ARTER

Regan Vest udgør overvintringslokalitet for 1 dyreart på udpegningsgrundlaget. Der er tale om damflagermus, der sammen med en lang række øvrige flagermusearter

anvender tunnelen i anlægget som overvintringslokalitet. Desuden er det vurderet at delarealer på Regan Vest udgør potentielle levesteder for skæv vindelsnegl og fruesko.

6. FORSVARETS NATURA 2000-INDSATS

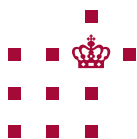
Der er opstillet en række kort- og langsigtede målsætninger for den fremtidige drift og pleje af Regan Vest. Målsætningerne er opstillet og fordelt på en række strategiske, taktiske og operationelle mål indenfor emnerne militæranvendelse, naturbeskyttelse og publikums-

hensyn. De operationelle mål er at opfatte som den konkrete indsats, der udspecificeres i planens aktivitetsafsnit. Der er opstillet mål for Natura 2000-indsatsen i perioden 2012-2015. Disse fremgår af Tabel 6-1.

Type	Strategisk	Taktisk	Operationel
Natur	Natura 2000 område nr. 18: Forsvarsministeriet bidrager i videst mulig omfang til sikring af den økologiske integritet i delområdet. Naturtyper og arter skal have en gunstigbevaringsstatus. For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse I eller II og gunstig prognose, skal udviklingen i areal og tilstand være stabil eller i fremgang. For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse III - V og/eller ugunstig prognose, skal udviklingen i natur/skovtilstand være i fremgang, således at der opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed dertil.	Naturtype 6230 surt overdrev sikres en optimal ekstensiv drift og pleje. Naturtype 6210 kalkoverdrev sikres en optimal ekstensiv drift og pleje.	Rydning af plantede bevoksninger, samt rydning af spontan opvækst på delarealer udspecificeret i aktivitetsafsnit, i alt ca. 1 ha, udføres senest 2015. Afgræsning af hele arealet, 28 ha. Iværksættes senest 2015. Bekæmpelse af rynket rose på mindre delarealer, iværksættes 2012.

Tabel 6-1. Målsætningen for Natura 2000-indsatsen på Regan Vest.

FORSVARETS BYGNINGS- OG ETABLISSEMENTSTJENESTE

Har du lyst til at læse mere?

Scan koden med din smartphone og hent drifts- og plejeplanen på forswarets hjemmeside.

Forsvar for naturen

Forsvarets skyde- og øvelsesterræner anvendes til militær uddannelse, men samtidig udgør arealerne nogle af de største og bedst bevarede naturområder i Danmark.

Sammenlagt forvalter Forsvaret 33.000 ha enestående natur, hvor den militære benyttelse går hånd i hånd med værdifulde danske naturtyper og arters beskyttelse. Mange militære arealer er i perioder åbne for publikum, så også offentligheden kan besøge og opleve de unikke naturarealer.

I samarbejde med Miljøministeriet har Forsvaret udviklet et særligt koncept for udarbejdelse af drifts- og plejeplaner for terrænerne. Igennem planerne sikrer Forsvaret en passende afvejning mellem militære uddannelsesmæssige behov, naturbeskyttelse og offentlighedens adgang. Information om Forsvarets naturforvaltning kan findes på www.forsvaret.dk.

